

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΗΣ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Τμήμα: ΒΘ1

22-12-18

Λυσίου Δήμου Καταλύσεως Απολογία 14-17

Ο αγορητής προσπαθεί μέσα από την ομιλία του να αποδείξει ότι δεν συμμετείχε στο τυραννικό καθεστώς των Τριάκοντα μέσα από μια σειρά επιχειρημάτων που αναλύει.

ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὔτε [ἐπὶ] τῶν τετρακοσίων ἐγενόμην. ἢ τῶν κατηγορῶν ὁ βουλόμενος παρελθὼν ἐλεγξάτω. οὐ τοίνυν οὐδ' ἐπειδὴ οἱ τριάκοντα κατέστησαν, οὐδεὶς με ἀποδείξει οὔτε βουλευσάντα οὔτε ἀρχὴν οὐδεμίαν ἄρξαντα. καίτοι εἰ μὲν ἐξόν μοι ἄρχειν μὴ ἐβουλόμην, ὑφ' ὑμῶν νυνὶ τιμᾶσθαι δίκαιός εἰμι: εἰ δὲ οἱ τότε δυνάμενοι μὴ ἠξίουں μοι μεταδιδόναι τῶν πραγμάτων, πῶς ἂν φανερώτερον ἢ οὕτως ψευδομένους ἀποδείξαιμι τοὺς κατηγοροὺς; ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων ἄξιον σκέψασθαι. ἐγὼ γὰρ τοιοῦτον ἐμαυτὸν ἐν ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς παρέσχον ὥστε, εἰ πάντες τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχον ἐμοί, μηδένα ἂν ὑμῶν μηδεμιᾶ χρῆσθαι συμφορᾷ. ὑπ' ἐμοῦ γὰρ ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ οὔτε ἀπαχθεὶς οὐδεὶς φανήσεται, οὔτε τῶν ἐχθρῶν οὐδεὶς τετιμωρημένος, οὔτε τῶν φίλων εὖ πεπονθώς (καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἄξιον θαυμάζειν: εὖ μὲν γὰρ ποιεῖν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ χαλεπὸν ἦν, ἐξαμαρτάνειν δὲ τῷ βουλομένῳ ῥάδιον) . οὐ τοίνυν οὐδ' εἰς τὸν κατάλογον Ἀθηναίων καταλέξας οὐδένα φανήσομαι, οὐδὲ δίκαιαν καταδικομησάμενος οὐδενός, οὐδὲ πλουσιώτερος ἐκ τῶν ὑμετέρων γεγονώς συμφορῶν. καίτοι εἰ τοῖς τῶν γεγενημένων κακῶν αἰτίοις ὀργίζεσθε, εἰκὸς καὶ τοὺς μηδὲν ἡμαρτηκότας βελτίους ὑφ' ὑμῶν νομίζεσθαι. καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες δικασταί, μεγίστην ἠγοῦμαι περὶ ἐμαυτοῦ τῇ δημοκρατίᾳ πίστιν δεδωκέναι. ὅστις γὰρ τότε οὐδὲν ἐξήμαρτον οὕτω πολλῆς δεδομένης ἐξουσίας, ἢ που νῦν

σφόδρα προθυμηθήσομαι χρηστὸς εἶναι, εὖ εἰδὼς ὅτι, ἐὰν ἀδικῶ, παραχρῆμα δώσω δίκην.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ:

- παρελθὼν< παρέρχομαι: ανεβαίνω στο βήμα
- ἐλεγξάτω: ας αποδείξει ὅτι εἶναι σωστό ἢ λάθος
- βουλευσάντα<βουλεύω: εἶμαι βουλευτής
- ἐξόν: αν και ήταν δυνατό (αιτιατική απόλυτη εναντιωματική μετοχή)
- μεταδιδόναι (μεταδίδωμι) τῶν πραγμάτων: συμμετέχω στα πολιτικά πράγματα
- χρῆσθαι συμφορᾷ: πέφτω σε συμφορά
- ἀπαχθεῖς: ἀπό το ρῆμα ἀπάγομαι : οδηγούμαι στη φυλακή
- εὖ πεπονθώς (εὖ πάσχω): ευεργετούμαι
- καταλέξας<καταλέγω: καταγράφω σε καταλόγους
- καταδαιτησάμενος<καταδαιτῶμαι: καταδικάζω
- χρηστὸς: τίμιος, ενάρετος
- δώσω δίκην: θα τιμωρηθῶ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Να μεταφράσετε σε δόκιμο Νεοελληνικό λόγο το ακόλουθο χωρίο από την αρχή του κειμένου: ἐγὼ γάρ, ὧ ἄνδρες δικασταί....τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων ἄξιον σκέψασθαι. [20 μονάδες]

2. Με ποια επιχειρήματα προσπαθεί ο αγορητής να αποδείξει τη μη εμπλοκή του στο καθεστώς των Τριάκοντα τυράννων (η απάντησή σας να βασιστεί στα μετοχικά σύνολα που δίνονται στη μέση του κειμένου από " ὑπ' ἐμοῦ γὰρ ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ...οὐδὲ πλουσιώτερος ἐκ τῶν ὑμετέρων γεγονὼς συμφορῶν); [10 μονάδες]

3. α. Να αναλύσετε ως προς το είδος, την εισαγωγή, την εκφορά, το συντακτικό ρόλο και τον ρηματικό τύπο εξάρτησης την ακόλουθη δευτερεύουσα που εισάγεται με το ὥστε, αφού πρώτα διευκρινίσετε τα ὀριά της: ἐγὼ γὰρ τοιοῦτον ἐμαυτὸν ἐν ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς παρέσχον **ὥστε**, εἰ πάντες τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχον ἐμοί, μηδένα ἂν ὑμῶν μηδεμιᾶ χρῆσθαι συμφορᾷ. [4 μονάδες]

β. Να αναγνωρίσετε την υπόθεση, την αποδοση και το είδος του υποθετικού

λόγου που εντοπίζεται στην ακόλουθη περίοδο λόγου: ...εὖ εἰδὼς ὅτι, ἔάν

ἀδικῶ, παραχρῆμα δώσω δίκην. [3 μονάδες]

γ. Να δηλώσετε το συντακτικό ρόλο των παρεμφάτων που υπογραμμίζονται,

καθώς επίσης και το υποκείμενό τους:

-οἱ τότε δυνάμενοι μὴ ἠξίουσιν μοι **μεταδιδόναι** τῶν πραγμάτων.

-μεγίστην ἠγοῦμαι περὶ ἐμαυτοῦ τῇ δημοκρατίᾳ πίστιν **δεδοκέναι**.

[3 μονάδες]

1. 4. α. Να δώσετε το γ' ενικό προστακτικής του ίδιου χρόνου και της ίδιας φωνής για όλους τους ρηματικούς τύπους που βρίσκονται στον αόριστο χρόνο: οὐδείς με ἀποδείξει οὔτε βουλευσάντα οὔτε ἀρχὴν οὐδεμίαν ἄρζαντα. [2 μονάδες]
2. β. παρελθὼν, παρέσχον: Να δώσετε το β' ενικό πρόσωπο του ίδιου χρόνου και της ίδιας φωνής σε όλες τις εγκλίσεις, το απαρέμφατο και τις μετοχές για καθέναν από τους ρηματικούς τύπους. [2 μονάδες]
3. γ. Να δώσετε για τους ρηματικούς τύπους που υπογραμμίζονται τον ίδιο τύπο στο Μέλλοντα χρόνο της ίδιας φωνής: οὐδείς τετιωρημένος, οὔτε τῶν φίλων εὖ πεπονθώς (καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἄξιον θαυμάζειν: εὖ μὲν γὰρ ποιεῖν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ χαλεπὸν ἦν, ἕξαμαρτάνειν δὲ τῷ βουλομένῳ ῥάδιον) . [2 μονάδες]
4. δ. Για τα ακόλουθα ουσιαστικά ή συνεκφορές να δώσετε τη δοτική του ενικού αριθμού: ὦ ἄνδρες δικασταί, τῶν πραγμάτων, τοὺς κατηγοροὺς, τῆς πόλεως, ταῖς συμφοραῖς, πίστιν. [2 μονάδες]
5. ε. Να δώσετε την ίδια πτώση του αντίθετου αριθμού για τις αντωνυμίες που ακολουθούν διευκρινίζοντας το είδος τους: ἐγὼ, ὑμῶν, αὐτήν, ἐκείνῳ, τῶν ὑμετέρων. [2 μονάδες]

Κ α λ ή Τ ύ χ η ! ! ! ! ! ! !